

ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА МЕТАМИЗОЛ НАТРИУМ ВО ФАРМАЦЕВТСКИ ПРЕПАРАТИ

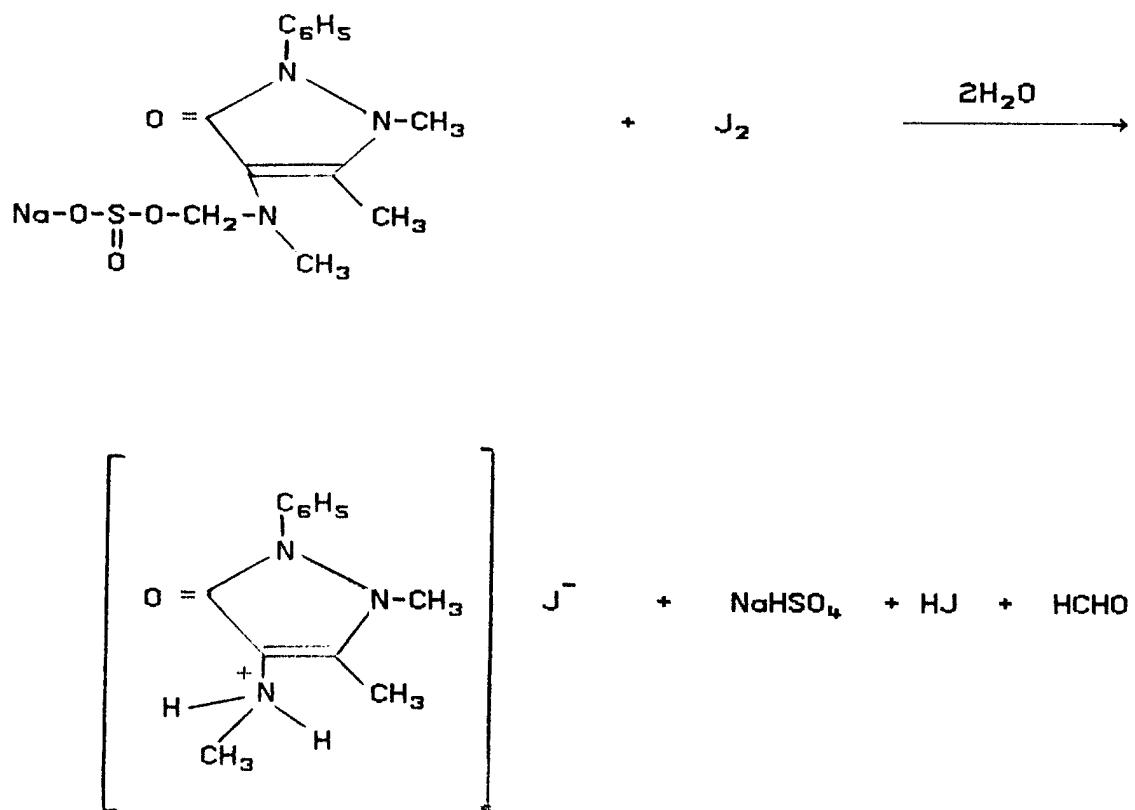
Б. Панзова*, . Трендовска*, М. Илиевска* и Б. Богданов**
* "Алкалоид" - Скопје, **Хемиски институт, ПМФ - Скопје

ИЗВАДОК

Извршивме квантитативно определување на Metamizol sodium во "Analgin" фармацевтски препарати применувајќи Јодометрички метод и спектрофотометрички метод. Констатирајме дека присутните ингредиенти ја отежнуваат примената на Јодометричкиот метод, додека примената на спектрофотометрички метод дава подобри резултати.

Metamizol sodium е познат како аналгетик и антипиретик, присутен во многу препарати како на пример "Analgin" препаратите. Аналитиката на готови фармацевтски препарати кои ја содржат оваа активна компонента често е пропратена со тешкотии сврзани околу влијанието на ексципиентите и другите активни облици.

Квантитативното определување на Metamizol sodium, како чиста супстанца, најчесто се врши Јодометрички (Ќако што препорачуваат фармакопеите (2-4) во кои оваа активна супстанца е обработена) базирано на негова оксидација со јод според Шема 1. Како што се гледа од Шема 1. четиривалентниот сулфур од молекулата на Metamizol sodium се оксидира во шествалентен сулфур (NaHSO_4), при што јодот се редуцира во HJ и се формира комплексно соединение. Количеството на потрошениот јод е пропорционално на концентрацијата на Metamizol sodium. Меѓутоа, во многу фармацевтски препарати како ингредиент е присутен антиоксиданс, најчесто $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$, кој во водено алкохолна средина се хидролизира до HSO_3^- јон кој во понатамошниот тек на реакцијата го редуцира јодот додаден како титрант:

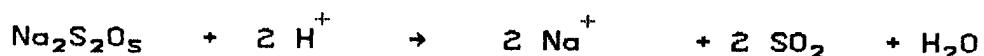

Шема 1. Оксидација на Metamizol sodium со јод.

Од ова произлегува дека вкупниот волумен на јодот, употребен како титрант за определување на активната компонента, се троши и при редукција од страна на $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$:

За да се избегне ваквата реакција, средината се закиселува при што $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ се разложува до SO_2 :

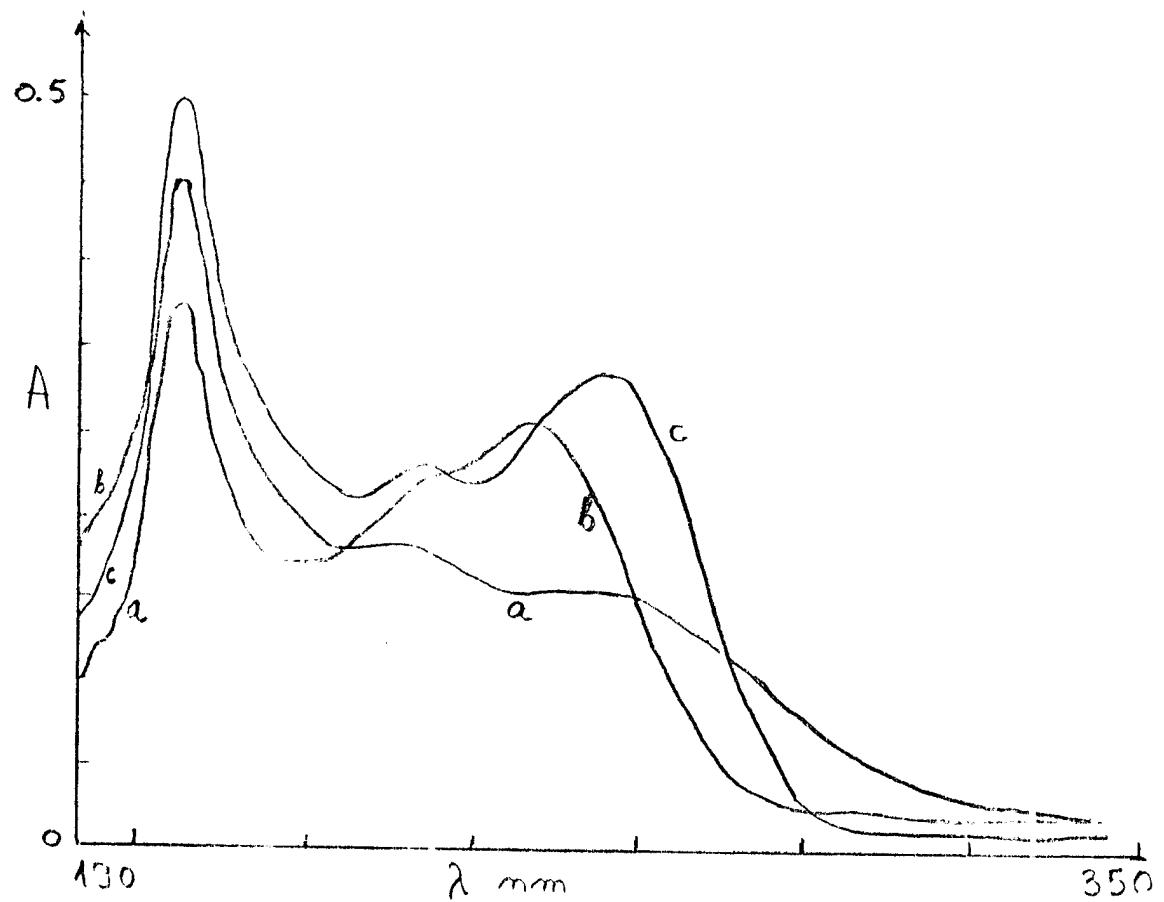

кој се ослободува од растворот во форма на гас. Ова ослободување може да се потпомогне со барбутирање низ растворот со некој инертен гас. Со оваа постапка се елиминираат редуционите особини на ингредиентите, по ова потрошениот волумен на титрантот е реален волумен потрошен за оксидација на сулфурот од молекулата на Metamizol sodium.

При спектрофотометриското определување Metamizol sodium (1) беа снимени UV-спектри во различни растворувачи со цел да се одбере растворувач во кој ќе се елиминира влијанието на експципиентите. На Сл. 1. се прикажани UV-спектрите на Metamizol sodium во различни растворувачи.

Констатирааме дека најдобри резултати при определување на Metamizol sodium се добиваат со спектрофотометрирање на раствор на активна супстанца во $0,1 \text{ mol/dm}^3$ HCl при бранова должина од 258 нм. Калибрациониот диаграм опфаќаше концентрација од 50–200% од оптималната мерна концентрација ($0,005$ – $0,02 \text{ mg/ml}$).

Добиените резултати од Јодометриското и спектрофотометриското определување на Metamizol sodium во Analgin препарати се прикажани во Табела 1. Статистичката обработка на добиените вредности за просечните содржини добиени со двете методи покажува дека иако се тие многу блиски, Јодометрскиот метод заостанува зад спектрофотометрскиот метод. Добиените вредности на поединачно одредуваните содржини по пат на Јодометрија покажуваат поголема варијација во однос на спектрофотометријата. Вредноста на коефициентот на корелација покажува дека двете методи добро се совпаѓаат.

Сл. 1. UV-спектри на Metamizol sodium во различни растворувачи
а. $0,1 \text{ mol}/\text{dm}^3 \text{ HCl}$; б. метанол; с. метанол- HCl

Табела 1. Јодометриско и спектрофотометриско определување на Metamizol sodium во фармацевтски препарати

метод	\bar{x} (mg/ml)	VC%	s	$S\bar{x}$	r_{I-II}
I	493,70	1,57	7,74	2,58	0,987
II	492,22	0,45	2,21	0,74	-

I - Јодометриско определување

II - спектрофотометриско определување

ЛИТЕРАТУРА

- Clarke's, Isolation and Identification of Drugs, 2nd edn., Pharmaceutical, London, 1986, str.563-564.
- Pharmacopoea Helvetica, VI, 1977 str. 953.
- DAB 8,1978 str. 310.
- Ph. SSSR X, str. 94.